

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Neerlandistiek in Midden-Europa

Verslag van de 'Dagen van het Nederlands' in Lublin

Kuiken, F.

Publication date

2015

Document Version

Author accepted manuscript

Published in

VakTaal

License

Unspecified

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Kuiken, F. (2015). Neerlandistiek in Midden-Europa: Verslag van de 'Dagen van het Nederlands' in Lublin. *VakTaal*, 28(3), 8-9.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Neerlandistiek in Midden-Europa. Verslag van de ‘Dagen van het Nederlands’ in Lublin

Folkert Kuiken, Universiteit van Amsterdam

Op 6 en 7 november werden aan de Katholieke Johannes Paulus II Universiteit in Lublin (Polen) de ‘Dagen van het Nederlands’ georganiseerd. Tijdens het congres (dat dit jaar voor de vierde keer plaatsvond) staat steeds een thema centraal staat, zoals literatuur, cultuur, geschiedenis of religie. Dit jaar was het thema taalverwerving. De grote initiator van deze dagen is Wilken Engelbrecht, die als hoogleraar Nederlands zowel verbonden is aan de Palacký Universiteit in Olomouc (Tsjechië) als aan de Katholieke Universiteit in Lublin. Er waren in totaal twaalf lezingen van docenten en PhD-studenten uit Lublin, Olomouc en Wroclaw; als gastsprekers uit Nederland waren Cor van Bree en ondergetekende uitgenodigd. Behalve dat het congres Neerlandici in deze regio in staat stelt om zich op de hoogte te stellen van elkaars werk, is een tweede doelstelling de mogelijkheid tot publicatie in de verhandelingen die elk jaar na afloop van het congres worden uitgebracht.

Didactiek en verschillen tussen NT2 en NVT

Tijdens het congres passeerde een grote verscheidenheid aan onderwerpen de revue, variërend van de relativiteit van taalfouten (Cor van Bree, Leiden), taalverwervingscolleges die door meerdere docenten worden gegeven (Przemyslaw Paluszek, Lublin/Wroclaw) tot het effect van cursussen Nederlands voor in Den Haag wonende Polen (Agnieszka Kufcir, Wroclaw).

Gezien het thema van het congres was er uiteraard veel aandacht voor de didactiek van het Nederlands, zoals in de lezing van Markéta Kluková (Olomouc) over verschillen bij de verwerving van Nederlandse lidwoorden door Tsjechen (die vanuit hun moedertaal geen lidwoorden kennen) en Bulgaren (die in het Bulgaars het lidwoord achterop plaatsen). Agnieszka Flor-Górecka (Lublin) ging in op de problemen die Poolse leerders ondervinden bij de verwerving van aspect en consecutio temporum in het Nederlands. Daarnaast werden meer algemene taaldidactische problemen besproken, zoals hoe je grammatica kunt koppelen aan conversatielessen (Bas Hamers, Lublin/Olomouc), hoe leermiddelenontwikkelaars leerders kunnen uitdagen met interessante opdrachten (Agata Kowalska-Szubert, Wroclaw) of hoe liedjes de taalverwerving kunnen stimuleren (Milan Kříž, Olomouc).

Een tweede rode draad werd gevormd door bijdragen die ingingen op verschillen tussen Nederlands als tweede taal (NT2) en vreemde taal (NVT). Muriel Waterlot (Lublin) besprak de rol van vertalen bij NVT. In landen waar het Nederlands als vreemde taal wordt aangeleerd en waar NVT-leerders met dezelfde moedertaal een baan als tolk/vertaler op het oog hebben is het belang daarvan uiteraard geheel anders dan in Nederland waar NT2-leerders met uiteenlopende moedertalen zich voorbereiden op het inburgeringsexamen of op een studie in het hoger onderwijs. In mijn eigen bijdrage gaf ik een historisch overzicht van de rol van de moedertaal bij het leren van NT2 en NVT, tot aan de resultaten van de dissertatie van Job Schepens die onlangs heeft laten zien hoe belangrijk taalafstand tussen moedertaal en NT2 is (en tussen kennis van een tweede taal en NT3!) bij spreekvaardigheid in het Nederlands. Een perfecte illustratie daarvan werd gegeven door Kateřina Křížová (Olomouc), die Tsjechische leerders van het Nederlands had bevraagd welke talen zij naast hun moedertaal beheersen. Zo zijn Tsjechen met kennis van Germaanse talen bij het leren van Nederlands duidelijk in het voordeel boven Tsjechen met kennis van Romaanse of Slavische talen.

Vloeken in de kerk

Het was in de wandelgangen van het congres ook interessant om van de docenten te horen hoe zij bij de behandeling van Nederlandse literatuur problemen ondervinden in het katholieke Polen, waar het werk van schrijvers Louis-Paul Boon of Hugo Claus, laat staan van Jan

Wolkers en Jan Cremer, niet altijd op prijs wordt gesteld. Het feit dat dergelijke schrijvers deel uitmaken van de canon van de Nederlandse literatuur kan de universitaire autoriteiten niet altijd overtuigen, zeker niet aan de streng-katholieke universiteit in Lublin met aan het hoofd een priester-rector. Pim van der Horst (Olomouc) had zich met zijn lezing over scheldwoorden in het Nederlands dan ook in het hol van de leeuw begeven, maar waagde het toch zijn voordracht die met veel vloeken en scheldwoorden gelardeerd was onder het toezien van (een portret van) paus Johannes Paulus over het voetlicht te brengen.

Een ander punt dat altijd weer opvalt in het buitenland is de grote betrokkenheid van docenten en studenten bij het onderwijs Nederlands. Lublin telt maar liefst vijftig eerstejaarsstudenten Nederlands die aan het eind van de eerste congresdag een cultureel programma in elkaar hadden gezet, compleet met dans, versnaperingen en een quiz met vragen over cultuur (wie is de schrijver van het *Wilhelmus*?), geografie (wat is de hoofdstad van Drente?), geschiedenis (wanneer was de Belgische Revolutie?), literatuur (wat is het onderwerp van de Max Havelaar?) en politiek (hoeveel leden heeft de Tweede Kamer?). Deze grote belangstelling voor het Nederlands en een evenement als de 'Dagen van het Nederlands' tonen eens te meer aan hoe belangrijk het is dat het onderwijs Nederlands extra muros ondersteund wordt door de Nederlandse en Vlaamse regering, de Taalunie en de Nederlandse en Belgische ambassades in de betreffende landen.